

Lager Onderwijs.

Lagen- Onderwijs.

Scholen

en

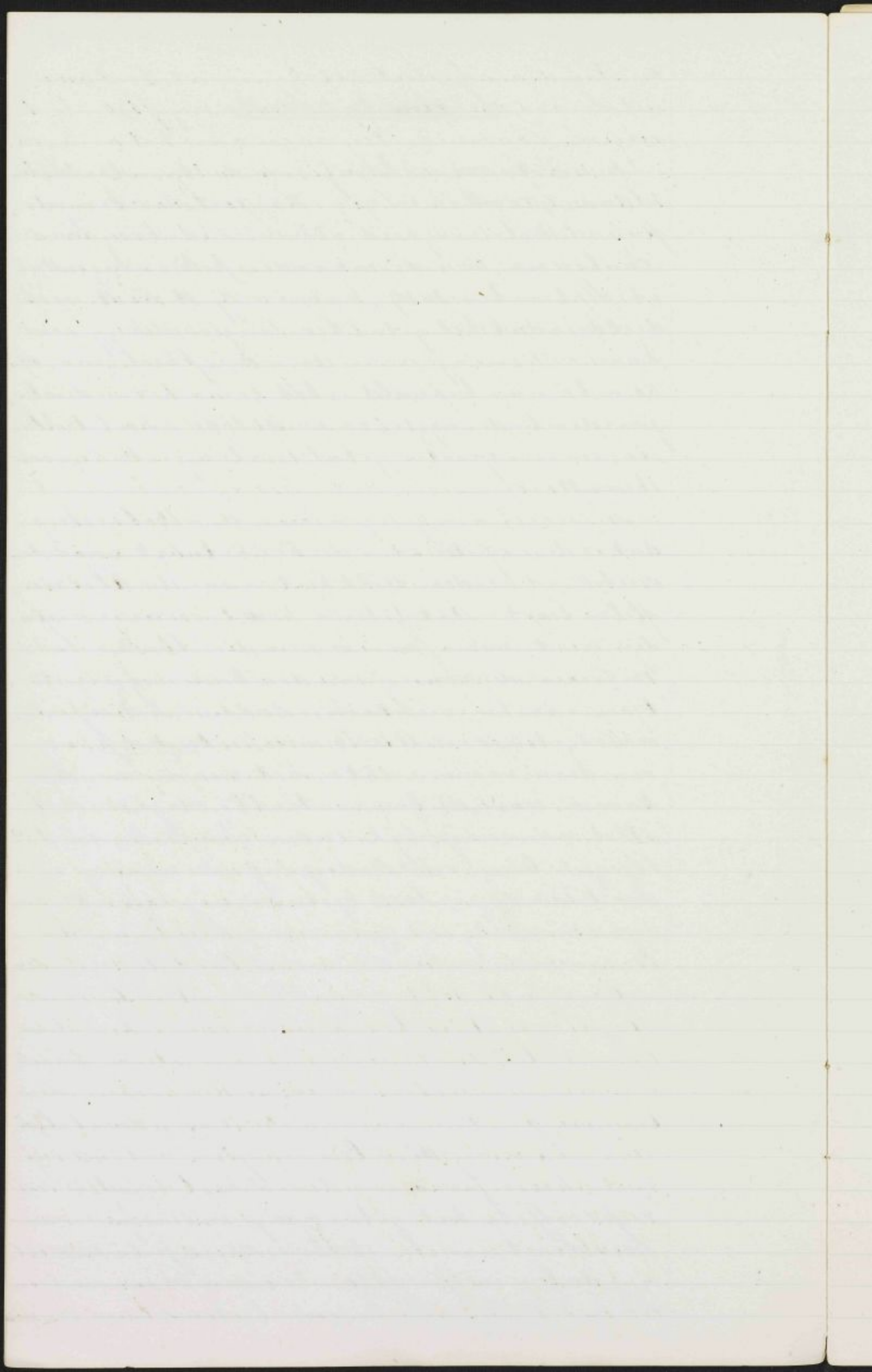
Onderwijzers.

Scholen te Soest.

De eerste vermelding van de openbaarheid aldaar, vond ik in een Rapport der Commissie van Welstandigheid aan de Prinses Anna Paulowna, over de maanden juli, Augustus, en September 1819, waarin zij St. K. H. mededeelde, dat het getal leerlingen, die zij voor hare rekening naar de Dorpschool zond, op 50 à 60 was bepaald, „tot gemak van den bejaarden Onderwijzer, en omdat de school te klein is, om een grooter getal leerlingen te kunnen beratten.“

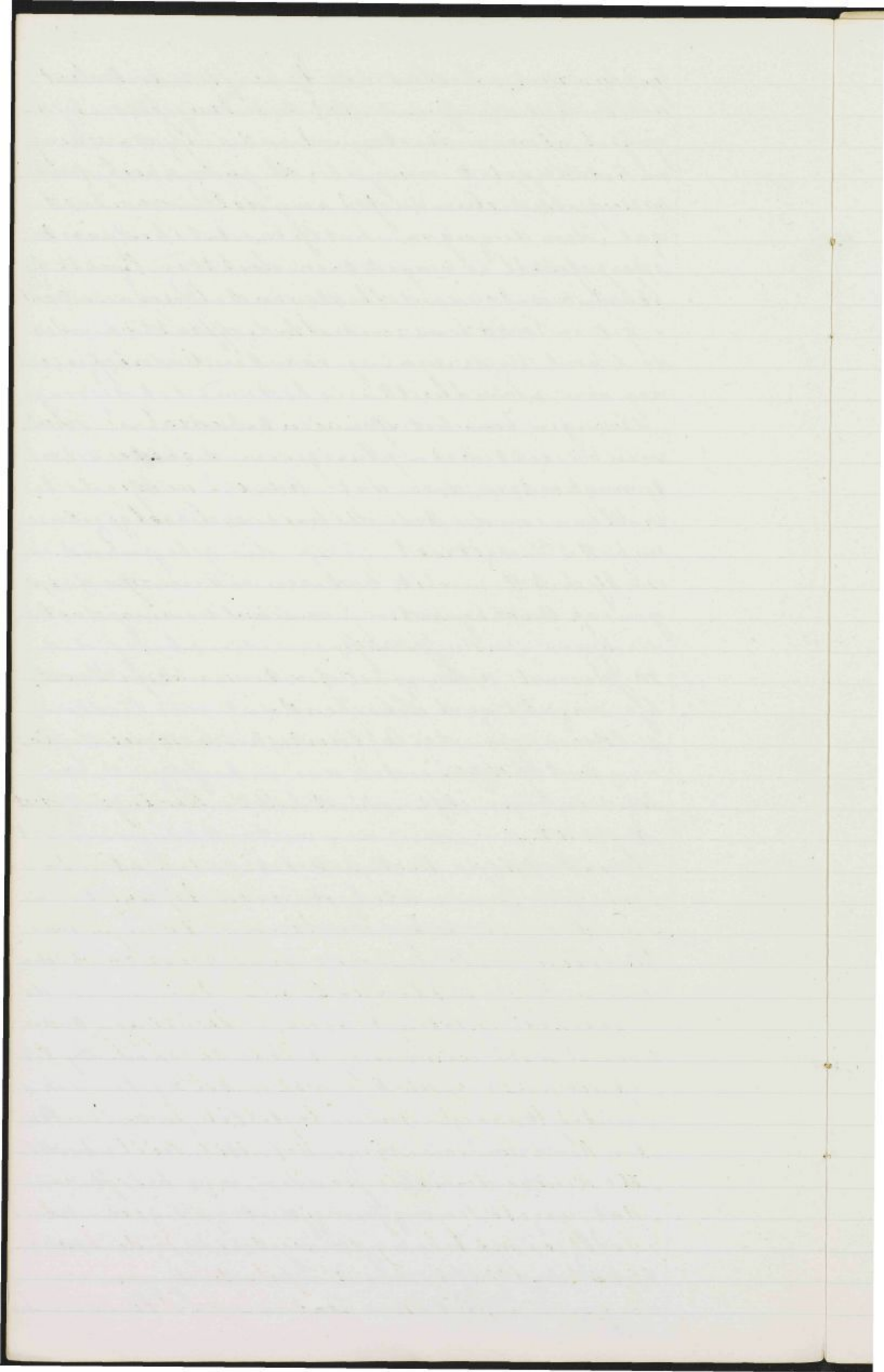
Die school was gelegen aan de Melmsteeg, dat is de weg die van de Kerkbuurt naar den Brink, en verder recht uit naar de Kleine Melm loopt. Het gebouw had toen waarschijnlijk niet meer dan een raam links van de voordeur, de woning van den Onderwijzer, en twee ramen, rechts van de deur, het eigenlijke schoolgebouw; wellicht was er toen ook nog een derde raam rechts, het raam van een kamer waarin de Gemeenteraad vergaderde: alles waarschijnlijk onder één dak, en stellig zeer laag van verdieping. De woning van den Onderwijzer bood zeer weinig ruimte aan, doch omdat hij, en zijne vrouw, hoog bejaardes lieden waren, hinderde dat laatste minder.

Op 3 juli 1820 verzocht de Heer G. van Steyn van Hensbroek, Burgemeester der Gemeente Soest, namens den Heer Schoolopziener Schlüter, om de medewerking der Commissie, ten einde, geheel of gedeeltelijk voor rekening dier Commissie, met het oog op de hooge jaren van den Schoolmeester Erert Fesjelhoff, en het gebrekkige onderwijs, eenen Secondant aan te stellen. Op 30 juli 1820 ontving de Commissie f150.- van den Prins van Oranje tot verbetering van het schoolgebouw, en op 15 Sep.

tember d. a. v. besloot het Gemeentebestuur, uit de kas der Gemeente daar nog f150.- bij te voegen. Daarmede toeg men aan het werk, en, in het Rapport over Juli, Augustus, en September 1821, deelde de Commissie aan de Prinses mede, dat „door de zorg van het Gemeentebestuur de „dorpsschool is vergroot en verbeterd, zoodat zij „thans eene van de besten in de Provincie is.”

Tot in 1820 was, onder hetzelfde dak met de school en de woning van den Onderwijzer, ook nog een „locaal, thans bestemd tot de vergaderingen van het Gemeentebestuur.” Toen werd er echter een plan gevormd om de school te vergrooten, door dat „locaal” er bij aan te trekken, en de Heer Schluiten, Schoolopziener in het 3de District, greep die gelegenheid aan, om bij het Gemeentebestuur ook aan te dringen op de vergroting van de woning des Onderwijzers. Een afschrift van diens brief, d. d. 14 Januari 1820, zond hij ook aan het Plaatselijk Toezicht op de School, en dat was hiertoe de Commissie van Weldadigheid. Het schrijven aan den Burgemeester, was, in hoofdzaak, van dezen inhoud: „Vername hebbende dat het plan „bestaat, om, door aantrekking van het „locaal, thans bestemd tot de vergaderingen „van het Gemeentebestuur, de school te vergrooten, zoo is het dat ik de vrijheid neem uwe „aandacht te vestigen op de woning van den Onderwijzer. Bij de uitbreiding van zijn gezin, en de „verplichting tot het houden van eenen Ondermeester, is die woning te bekrompen. Bij het „opmaken van de begrooting der kosten, ook de „woning te voegen, en aan de Gedeputeerde Staten der Provincie verzoek te doen om subsidie „uit de Provinciale fondsen, met belofte van „dat verzoek van zijne zijde te zullen ondersteunen. „Alzo is dan ook zeker geschied, en in 1823 heb ik deze zelfde school en onderwijzers-woning nog gezien en betreden. Doch in 1845 reed ook dit

gebouwen niet meer aan de behoeften, en besloot de Raad der Gemeente tot het bouwen van eene geheel nieuwe school, met onderwijzers-woning, en omdat het terrein van de oude school geene genoegzame ruimte tot vergrooten aanbod, zag men om naar eene plaats van grooter oppervlakte, en met meer licht en lucht. Men kocht daartoe een stuk grond, langs den straatweg van Naarden naar Amersfoort, aan den voet van den Engh, en ook almeder niet ver van de Kerkbuurt.

Voor den bouw van de nieuwe school, de schoolmeubelen, en het salaris van architect en opzichter, rekende men $\text{f} 0050.-$ noodig te hebben, en meende daarin op de volgende wijze te voorzien:

- 1^e door het realiseeren eener Inschrijving op het Grootboek der N. W. Schuld, nominaal bedragende $\text{f} 3000.-$
- 2^e door de opbrengst der te verkoopen oude school, met den grond.
- 3^e door eene toelage uit de Provinciale Kas, groot $\text{f} 1000.-$
- 4^e door eene gift van H. M. de Koningin, groot $\text{f} 2500.-$

Verder wilde men het overige trachten te verkrijgen, en verkreeg men ook, bij wijze van rijwillige leening, om binnen twee jaren bij loting af te lossen, van de voornaamste in- en opgezetenen der Gemeente.

Ter herinnering aan deze Stichting, werd, tegen een der muren van het school-lokaal, het volgende opschrift geplaatst:

„Het behaagde Hare Majesteit Anna Paulowna,
 „na, Gemalin van Lijne Majesteit Willem den
 „II, Koning der Nederlanden, enz., enz., enz., in
 „Hare groote toegenegenheid voor de gemeente
 „Soest, en het belang der kinderen, bij de koning-
 „lijke beralling op den 31^{en} July 1844 van een
 „Erf-Prins, van Hare Koninklijke Hoogheid

1000
1000
1000

1000
1000
1000

„ Mevrouw Prinses Sophia der Nederlanden, Ge-
 „ malin van den Erf-Groot-Hertog van Saksen-
 „ Weimar-Eisenach, een zeer aanzienlijk geschenk
 „ voor den Opbouw van deze Dorps-School te verleenen.
 „ Door welke edelmoedige giften, alle bestaande
 „ bezwaren werden weggenomen. Aan deze School is
 „ op den 8sten dag van de maand Mei 1845, de eerste
 „ steen gelegd door het jongste der schoolgande
 „ kinderen, Pieter Hendrik van Baummelen, oud
 „ vijf jaren. Gods zegenauste op deze nuttige In-
 „ stelling voor de jeugd! Deze school is ingewijd
 „ op Donderdag 23 October 1845.

„ De Burgemeester van Soest.

„ G. van Steyn van Hensbroek.”

Of Hare Majesteit bij de inwijding tegenwoordig
 was, is mij niet bekend, maar stellig weet ik
 dat zij later, als Koningin-Moeder, ten min-
 ste eenmaal de school heeft bezocht, en het jaar-
 lijksche school-examen heeft bijgewoond; dat
 moet geweest zijn tusschen 19 October 1850 en
 10 September 1851.

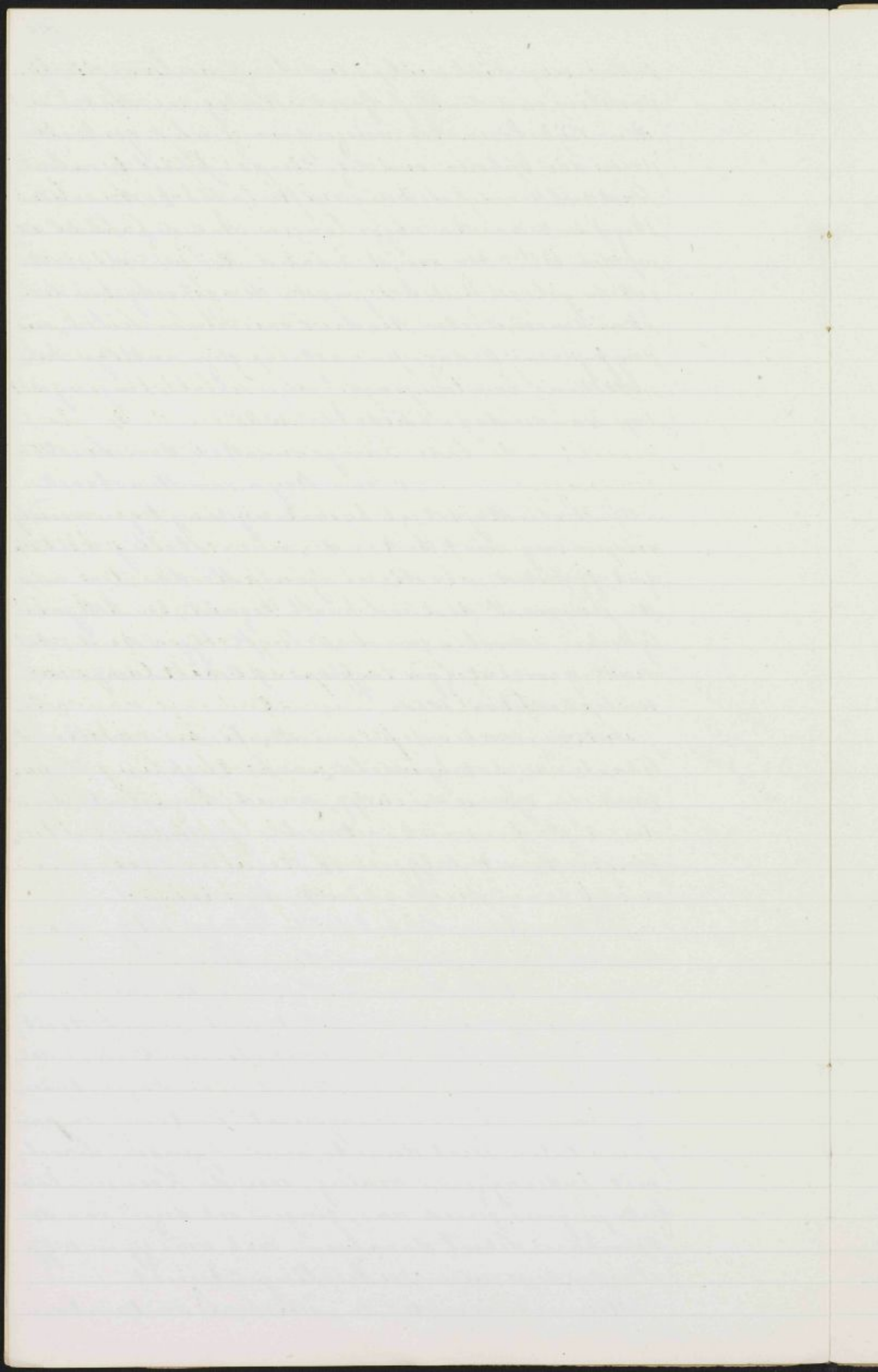
Tot in 1804 was de ruimte binnen in de school,
 lokaal een en ongedeeld, maar tusschen 1 Mei
 1804 en 1 Januari 1897, werd die ruimte door
 eenen glazen wand in tweeën gescheiden; en tus-
 schen 1 Maart 1897 en 31 December 1900, werd
 er nog eene derde ruimte bijgebouwd.

De Openbare School telde, tot op 1869, meer
 dan 200 leerlingen, maar toen bleven op eens alle
 meisjes, uit de Roomsche-Catholieke huisgezinnen,
 weg, en gingen over naar het Sint-Joseph-Gesticht,
 tegen over de Roomsche-Catholieke Kerk, waar,
 in ook eene Bijzondere School voor Lager-Onder-
 wijs aan meisjes was ingericht. En toen een paar
 jaren later, dicht daarbij, eene Bijzondere School,
 met onderwijzers-woning, voor de Roomsche-Catho-
 lieke jongens gereed was, gingen ook dezen van de
 Openbare School daarheen. Toch werd zij in 1897
 almede door ruim 200 leerlingen bezocht.

Hiermede is echter de geschiedenis der Openbare

voor 1845
 waren er reeds
 twee lokalen

ingewijd 1890
 werd er een
 derde lokaal
 bijgebouwd

School nog niet uit. Niet lang na 1807 stichtten de Doeleerenden, bij hunne Kerk, eene School met den Bijbel, en toen deze gereed was, verlieten de kinderen der ouders, die zich bij die Gemeente hadden aangesloten, ook de Openbare School. Toch bleef het aantal leerlingen op deze laatste, nog altijd boven de 200; tot dat eindelijk, in 1844, ook de Nederd. Hervormden overgingen tot het bouwen van eene eigene Christelijke School, en den Onderwijzer, met de leerlingen, van de School met den Bijbel overnamen. De laatste verkocht ten hun schoolgebouw, en nu tellen de Openbare School, en de Christelijke School, ieder ruim 100 leerlingen.

Om volledig te zijn wordt nu nog, ook aan het volgende, eene plaats gegeven. In 1866 kwam zich te Soest gerechtigd, Mevrouw Hendrieka Weytingh, bezitster van de vereischte Akten tot het geven van Lager- Onderwijs, ook in Fransch, Duitsch, en Engelsch. Zij opende, niet lang daarna, eene School voor Lager- Onderwijs aan meisjes uit den meer deftigen stand, en verbond daarmede het houden van kostleerlingen. Aanvankelijk scheen de onderneming te zullen slagen, doch in de Gemeente zelf bleef het aantal leerlingen voor de dagschool te klein, zoodat, na 5 of 6 jaren, de proef werd geëindigd.

In de "Visitatie der Kerken" 1893 wordt
onder Soest gezegd:

"Coster is Goort Jansen, dewelke ook de school
& winters bedient; heeft hiervoor twee kleine
ackerken, ongeveer 22 stuvers 't jaers doende
in huize, met een huysken."

J. Pleim

Stoofd - Onderwijzers aan de Openbare School
te Soest.

De namen der tien eerste Onderwijzers heb ik gerondend in een kwarto-boek, berustende in het Archief der Classis Amersfoort, getiteld:

„ Kercken - ordeninge; Gestelt in den Nationalen
„ Synode der Ghereformeerde Kercken, te samen
„ beroepen ende gehouden bij laste van de Stooghmo:
„ Heeren Staten Generael van de Vereenighde
„ Nederlanden, Binnen Dordrecht, in den Jare
„ 1618 ende 1619. Ende alsoo goet gheronden ende ge-
„ arresteert bij de Ed. Mog. Heeren Staten's Landts
„ van Utrecht, Op den 6 Augusti des voorsz. Jaars
„ 1619. - Tot Utrecht, By Salomon de Roy, ordina-
„ ris Drucker der Heeren Staten's Landts van
„ Utrecht. Anno 1620." - 20 bladzijden, li^e.

Achter deze gedrukte „ Kercken - ordeninge „ vol-
gen, twee ringers dik, bladzijden wit schrijfpapier.
Op de eerste bladzijde is gescreven: (bijna onleesbaar)

„ Acta die by de School m^{te} ondeteykent
„ worden, alsoo die in Synode Provinciael
„ gearresteert syn ten overstaen vanden
„ Gedeputeerden des Synodi-Nationalis.

„ Wij onderschreuen Rectors ende Schoolmeesters
„ resorterende onder den Clasp van Amersfoort
„ verclaren oprechtelyk in goeder conscientie voor
„ den Heer met dese onse ondeteykeninge, dat
„ wij van herten gevoelen ende gelouen dat
„ alle de articulen ende stucken der Leere in
„ de Confessie ende Catechismo der nederlantsche
„ gereformeerde Kercken begrepen, mitsgaders de
„ verclaringe ouer Eenige poincten der voorschre-
„ uen leere in den Nationalen Synodo anno 1619
„ tot Dordrecht gestelt, in alles met Godes Woordt
„ ouer eencomen; belouen derhalven dat wij de voor-
„ schreuen Leere getrouwelyk sullen voorstaen ende
„ de jonckheyt naer eyck van onsen Beroep ende
„ haer begryp neerstelyc inscherpen, op peyne dat wij

Be

"hier tegens doende van onsen Scholendienst sul-
len ontset wesen."

1 Jan Baltuszn, Coster Ende Schoolmeester te Soest, 1625.

2 Gysbert Albertsz Vaerencamp, Schoolmeester tot Soest.

By Mey
getekend:

3 Boij Mey ^{die den mijnscheit} B : Coster tot Soest, 1675. (h.B. dezen naam heb ik niet kunnen ontcijferen; de handteekening schijnt verkort te zijn).

4 M^r. J. Both, k^v tot Soest.

5 M. van Altena, Schoolmeester te Soest.

6 Willem de Soete, Schoolmeester tot Soest.

7 Gereat van der Stoek, Coster tot Soest.

8 Cornelis van Weendt, Coster tot Soest.

9 Pieter Fesfelhoff, Coster tot Soest. Hij werd aange-
steld in 1742, en bleef in die betrekking tot 1782.

10 Evert Fesfelhoff, Pieterszn., Coster Soest. Hij onder-
teekent de Formulier en in 1781, en wordt aange-
steld in 1782. Hij huwde met Trijntje van Scherpen-
zeel, en bleef Onderwijzer tot 1823. Drie kinderen
van hem woonden in 1847 nog in Soest, nl.:

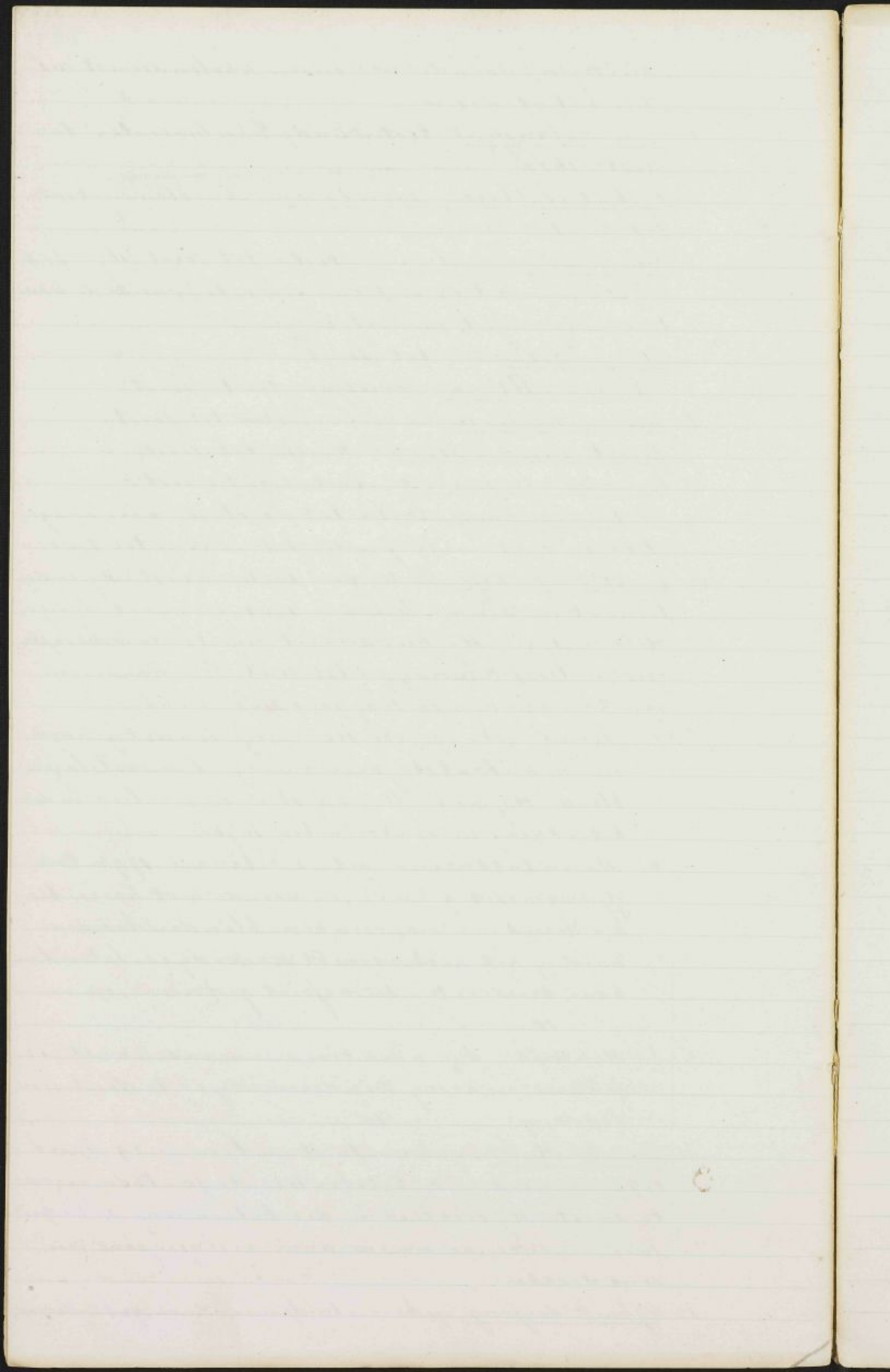
1. Arend, geb. 29 Juli 1787. Deze is nooit gehuwd,
en was de laatste jaeren van zijn leven volslagen
blind. Hij was alleen Coster, en overleed in die
betrekking op 17 November 1871.

2. Anna Catharina, geb. 2 Februari 1793. Ook
zij was nooit gehuwd, en woonde met haren broe-
der Arend samen; voor dien blinden broeder
nam zij het koster-sambt waar. Zij is, later dan
haar broeder, te Amersfoort gestorven, op
..... 18...

3. Stendrik; deze werd timmermans-knecht, is
gehuwd, en kreeg kinderen. Hij is te Soest over-
leden, op 18...

11 Daniël Staks, geboren te Haarlem op 29 April
1799, en werd op 23 October 1823 Hoofd-Onderwijzer
te Soest. Hij overleed in die betrekking op 24 April
1830, nalatende eene weduwe met zes zoons, en
eene dochter.

12 Egbert de Jong, geboren te Spaarndam op 22 Novem^r

ber 1800. Hij was eerst, gedurende vier jaren, Hoofd-Onderwijzer aan eene Bijzondere School te Lerenaar, en werd op 1 November 1838 Hoofd-Onderwijzer te Soest. Op 1 April 1884 herdacht hij zijnen 50 jarigen school-dienst, en vroeg eerol ontslag tegen 1 Mei, d. a. r. Hij was ook Voorlezer en Voorzanger bij de Herenwilde Gemeente, en legde die betrekking neder, op 27 April 1884, na ze ruim 45 jaren vervuld te hebben. Hij was gehuwd met Neeltje Noordijk, en had drie kinderen, twee zoons en eene dochter. Zijne huwelijksdenkdagen werden feestelijk gevierd, en daarna verhuisde hij naar Breeukelen, en ging inwonnen bij zijnen jongsten zoon Willem, gepensionneerd Militair Arts van het O. I. Leger. Op 25 Mei 1887 overleed daar zijne vrouw, oud 76 jaren. Hij verhuisde met zijnen zoon, en diens gezin, naar 's Gravenhage, en overleed daar op 3 Juni 1894, oud 85 jaren. Man en vrouw werden te Soest begraven.

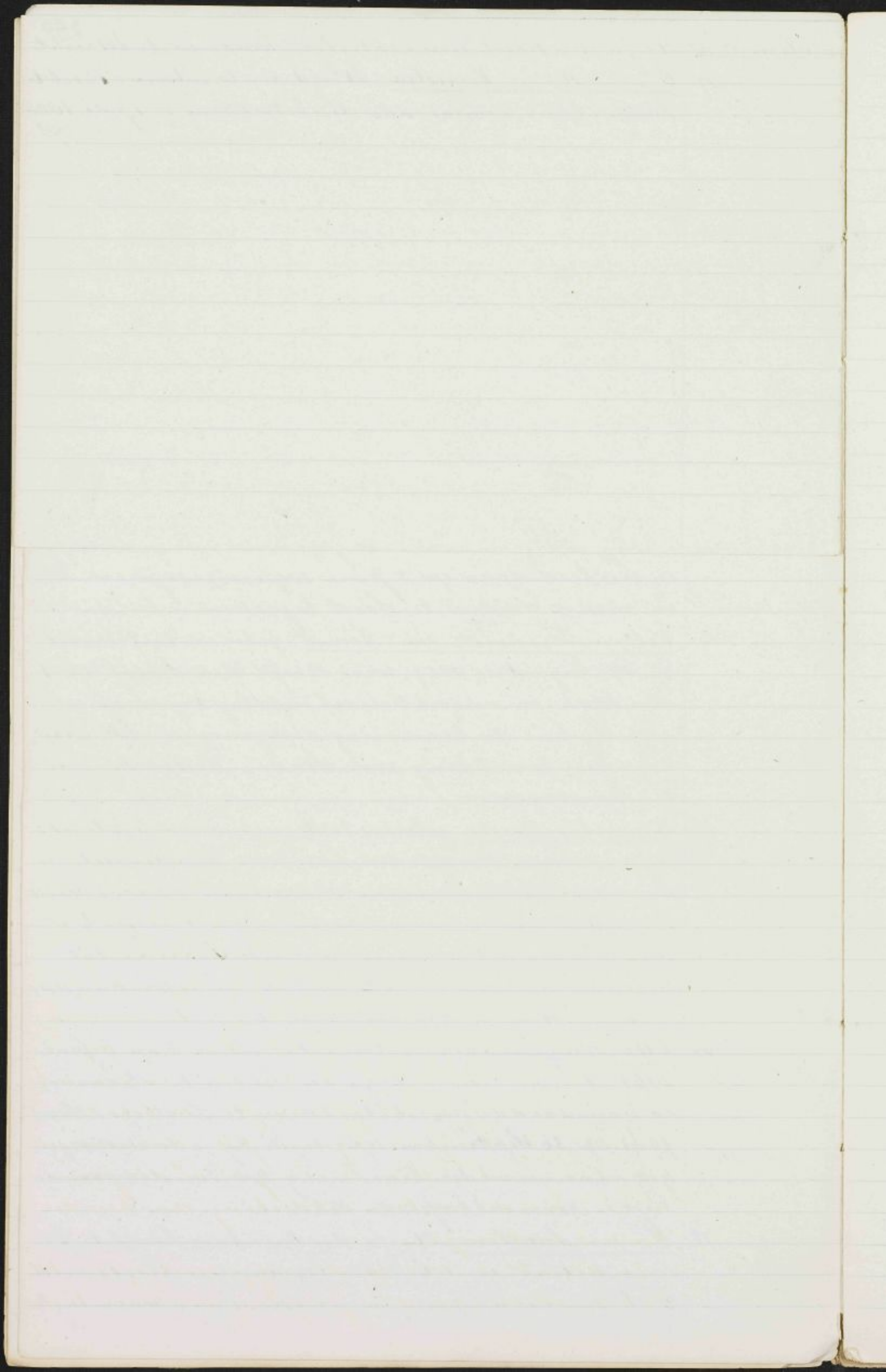
- 13 Willem Frederik van Voorst, geboren te Utrecht op 19 Augustus 1859, werd Hoofd der School op 1 Mei 1884, en verzocht eerol ontslag tegen 1 Januari 1897. Hij had de benoeming aangenomen tot Directeur der Inrichting voor Stads-Bestedelingen te Amsterdam.
- 14 Kornelis Koerts, geboren te Hoogerland op 6 Juli 1865. Hij was vroeger Hoofd der School te Breedervoort, en aanvaardde zijne betrekking te Soest op 1 Maart 1897. Hij legde ze wederom neder op 31 December 1900, wegens het aannemen der benoeming tot Leeraar in de Hoogduitsche taal en letterkunde, aan de Hoogere Burgerschool te Tiel.
- 15 Otto Buijsmaker, geboren te Meppel op 4 Juni 1861. Hij was vroeger Hoofd der School te Midwoud, en aanvaardde zijne betrekking te Soest op 1 Maart 1901. Op 30 September 1907 legde hij ze neder, wegens het aannemen der benoeming tot Directeur van de Rijks-Normaalschool te Rhenen.
- 16 J. Snyder, Hoofd der Openbare School te Winterswijk, trad op 1 October 1907 in zijne plaats, en werd 31 Mei 1908 eerol ontslagen, in verband met zijne benoeming tot

vervolg van N° 166
17 G. H. Keenstra, Hoofd der Openbare School te
Dummerland aanvaardde die betrekking op 1 Juni 1908.
1908

een breede verantwoording, waarvan een afschrift in haar archief berust, en waaraan ik het volgende ontleen.

Reeds voor 1810 werd in de buurtschap Soest, terberg, door wettelijk onberoegden, onderwijs gegeven, en men had dit niet tegengewerkt, aan gezien de Dorpschool meer dan ander half uur gaans van daar gelegen was, en toen nog alleen te bereiken was langs heisporen en voetpaden door de heide en het zware zand der duinen. Dat onderwijs was in den beginne gegeven, alleen in den zomer, en des avonds, door den zoon van den toenmaligen tuinbaas op Sterrenberg, onder de Gemeente Leyst, maar tegen de grens van Soest. De Commissie had van den aanvang af daarvan gebruik gemaakt, door aan dezen jongeling jaarlijks f 15.- te schenken, en daarenboven de boeken en schrijfbehoeften te betalen, zoodat zij telkenjare ongereen f 30.- daaraan uitgaf. Ook genoten die leerlingen, al die jaren, mede, van de winter-uitdeeling van hemden, kousen, en klompen.

En dit alles was op die wijze voortgegaan, tot dat de vader van dien jongeling was komen te ster,

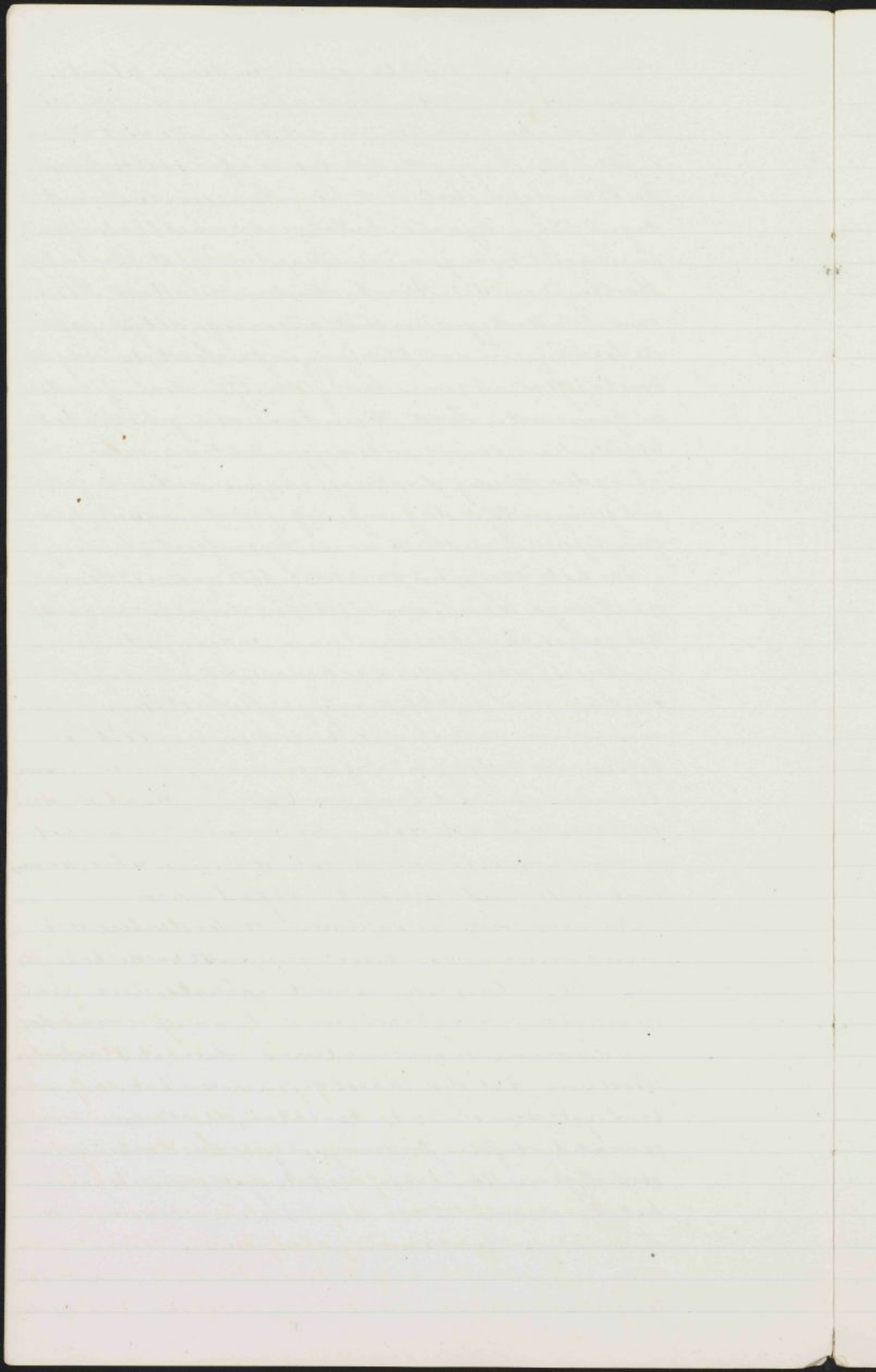

School te Soesterberg.

In het Rapport der Commissie van Mildadigheid te Soest, aan H. K. H. Memoir de Prinses van Oranje Anna Paulowna, over de maanden Januari, Februari, en Maart 1829, komt, onder het hoofd: „Vaste tractementen“, als post N° 1e voor: „Onderwijs aan de kinderen op den Berg, f30.-“, en ook in de daarop volgende jaren vermeldde de Commissie uitgaven voor datzelfde doel. Ditschijnt echter eerst in 1833 hare aandacht getroffen te hebben, ten minste, in December van dat jaar vroeg de Heer van Hooff, namens H. K. H., verklaring van die uitgaf. Dit gaf aan de Commissie, op 11 December van dat jaar, aanleiding tot eene breede verantwoording, waarvan een afschrift in haar archief berust, en waaraan ik het volgende ontleen.

Reeds voor 1818 werd in de buurtschap Soesterberg, door wettelijk onberoepden, onderwijs gegeven, en men had dit niet tegengewerkt, aan gezien de Dorpschool meer dan ander half uur gaans van daar gelegen was, en toen nog alleen te bereiken was langs heisporen en voetpaden door de heide en het zware zand der duinen. Dat onderwijs was in den beginne gegeven, alleen in den zomer, en des avonds, door den zoon van den toenmaligen tuinbaas op Sterrenberg, onder de Gemeente Leyst, maar tegen de grens van Soest. De Commissie had van den aanvang af daarvan gebruik gemaakt, door aan dezen jongeling jaarlijks f15.- te schenken, en daarenboven de boeken en schrijfbehoeften te betalen, zoodat zij telkenjare ongeveer f30.- daaraan uitgaf. Ook genoten die leerlingen, al die jaren, mede, van de winter-uitdeeling van hemden, kousen, en klompen.

En dit alles was op die wijze voortgegaan, tot dat de vader van dien jongeling was komen te ster-

ren, en hijzelf tuinbaas werd in diens plaats.

Terwille deed zich echter een ander persoon op, die te Soesterberg woonde, en dat onderwijs niet alleen in den zomer, maar ook des winters wilde geven. De Commissie sloot met hem eene overeenkomst, tegen f 50.- 's jaars, behalve de schoolbehoeften, en verzocht, in gemeenschap met het Plaatselijk Bestuur en de Ambesturen, den Heer Bosch van Drakesteijn, om dat onderwijs, altijd onder de leiding van den Onderwijzer te Soest, te mogen voortzetten, in eene ledig staande woning onder de Gemeente Soest, eigendom van genoemden Heer. Die nieuwe onderwijzer echter overleed ook al weder spoedig daarna, en zijne weduwe zette wel eenigen tijd dat onderwijs voort, maar herv. trouwde, en vertrok naar Amersfoort.

In het voorjaar van 1833 bood zekere Simon de Lange aan, om niet des avonds, maar op de gebruikelijke schooluren, onderwijs te geven in lezen, schrijven, en rekenen, ook al weder onder toezicht van den Onderwijzer te Soest; terwijl zijne vrouw aan de meisjes breien en naaien zou leeren. Ook dit verdrag werd aangegaan, maar kon alreder niet lang voort duren, want de Heer Bosch van Drakesteijn gaf kennis dat hij het gebouw, waarin nu school gehouden werd, wegens bouwvalligheid, wenschte af te breken.

Nu werd goede raad duur! Te Soesterberg was geene woning voor school geschikt, en de behoefte aan Lager Onderwijs daar ter plaats, deed zich dagelijks meer gevoelen. De Commissie wendde zich daarom, in verbandtenis met het Plaatselijk Bestuur, tot den Schoolopzieners en tot de Gemeente Leyst, ten einde te trachten, door samenwerking, eenen beroepden Onderwijzer voor Soesterberg te verkrijgen. Men behoefde tot dat einde, behalve het tractement voor dezen, ook eene woning voor hem, en een, zij het eenruddig, schoolgebouw. Dit had aanleiding gegeven tot het, op 6 November 1828, aan H. K. St. gedaan verzoek, om eene jaarlijkse toelage van

ƒ150.-, waarvan ƒ100.- aan den Onderwijzerzouden worden uitgekeerd, en ƒ50.- aan zijne echtgenooten, voor onderwijs in breien en naaien; altijd in de veronderstelling, dat de verdere kosten door de Gemeente, en eenige gegoeden in de Gemeente, zouden worden gedragen. Eenswel, ook al werden die ƒ150.- door H. K. H. toegestaan, en de verdere gelden voor het onderwijs gevonden, zou de Commissie reezen hare wenschen te zullen moeten opgeven, wegens het gebrek aan eene school. Het aantal kinderen, dat de bevolking dier school zou moeten uitmaken, zou 60 à 70 bedragen, niet allen echter uit den behoeftigen stand, en waarvan enkelen onder Leyst woonden. De Commissie bedroefde geenzins, om de kosten van het bouwen eener school, en de bezoldiging van den Onderwijzer, van H. K. H. te vragen, maar wilde alleen te kennen geven, dat zij niet bij machte was om het onderwijs al daar voort te zetten, wanneer het Plaatselijk Bestuur zich, te dezen zake, niet wendde tot L. K. den Koning met het verzoek om te Soesterberg eene school te bouwen voor rekening van het Rijk.

Of het nu ten gevolge van dit alles geweest is, durf ik niet beslissen, maar wel weet ik dat er in 1837 voor die buurtschap betere dagen kwamen. In dat jaar reed ik, per diligence, door Soesterberg, en zag daar langs den straatweg, steenen, balken, en planken opgestapeld. Op mijne vraag aan een der medereizigers, wat daar gebouwd zou worden, kreeg ik ten antwoord: „eene school.” Ik bekend dat ik verbaasd rondkeek, want ik zag wel eiken, warden en sparrenbosschen, maar bijna geene woningen, waaruit dan toch de leerlingen zouden moeten komen. Ik wist toen nog niet hoer en achter af, en hoe verspreid, die woningen gelegen waren.

Die eerste school welke aldaar, niet voor rekening van het Rijk, maar van de Gemeente Soest, gebouwd werd, was niet veel bijzonders. De woning van den Onderwijzer was weinig beter dan eene goede

daggelders-woning; en de school, het verlengde van die woning, alles onder één doorlopend dak, was zoo laag, dat men bijna met de handen tot aan de balken reiken kon; de lichtramen waren bijzonder klein. Zij werd gebouwd aan de ene zijde van eeners zeer breedten zandweg, welke van den Straatweg de heide inloopt, in de richting van Austerlitz, Gemeente Leijst; die zandweg is eigendom der Gemeente Soest, en kostte alzoo geen geld.

De eerste Hoofd-Onderwijzer werd de Heer Lambertus Theodorus Moesveld, bezitter van den toerekenen Rang. Hij was toen nog ongehuwd, en alzoo was er vooreerst in de woning ruimte genoeg.

Dat schoolgebouw werd in 1851 vergroot en verhoogd, en van betere glasramen voorzien. De woning van den Onderwijzer werd geheel verbouwd, en begon nu op eene fatsoenlijke burgerwoning te gelijken. De toenmalige Voorzitter der Plaatselijke Schoolcommissie had, voor dat werk, f 600.- van particulieren verzameld, ende verdere kosten droeg de Gemeente. Op 25 November van dat jaar werd de vernieuwde School ingewijd, bij welke gelegenheid de genooten der Voorzitter een toespraak hield.

In 1892 werd de School, doch nu niet de Onderwijzers-woning, nogmaals verbouwd, en in overeenstemming gebracht met de eischen van dien tijd; en nu, in 1907, vermelden de nieuwere bladen, dat de School nogmaals verbouwd zal worden.

Hoofd - Onderwijzers aan de Openbare School
te Soesterberg.

1. Lambertus Theodorus Moesveld, geboren te Amersfoort, op 10... werd op 1037, de eerste Hoofd - Onderwijzer. Hij overleed aldaar op 14 April 1864, en werd op 19 April, d.a.v., te Amersfoort begraven.
2. Nanne van Deen, geboren te Nieuwkoop, op 3 September 1840, werd op 1864 Hoofd - Onderwijzer. Op zijn verzoek werd hij, op 1 Juni 1879, eerol ontslagen, wegens het aannemen eener benoeming tot Hoofd - Onderwijzer aan een Openbare School te Amersfoort.
3. Hendrik van Lohuizen, geboren te Almen, op 10 November 1853, werd op 1 Augustus 1879 Hoofd der School. Op zijn verzoek werd hij, op 31 Mei 1882, eerol ontslagen, wegens het aannemen eener benoeming te Harderwijk.
4. Jacobus Vriendenberg, geboren te Amersfoort, op 25 Januari 1857, werd, op 1 Augustus 1882, Hoofd der School. tot April 1883

